Vård- och valfrihetsregionråd
Tobias Nässén (M)

INTERPELLATIONSSVAR
2021-04-29

RS 2021-0267

Svar på Interpellation av Elof Hansjons (S) om psoriasisvården i Region Stockholm (2021:8)

Elof Hansjons (S) har ställt följande frågor till mig:

- Hur avser Region Stockholm agera för att säkra en god tillgång till vård för psoriasispatienter i länet i ett läge där den mest centrala aktören går omkull?

- Hur avser Region Stockholm agera för att säkerställa tillgång till psoriasisbehandling i länets södra delar?

Som svar vill jag anföra följande:

Den globala pandemin har drabbat hela samhället med dess institutioner och så också Region Stockholms vårdgivare lider av rådande situation. Det är beklagligt att den största vårdgivaren, Psoriasisföreningen, valt att varsla sin personal. Det bör dock betonas, att i skrivande stund, så har ingen förfrågan om förtida upphörande inkommit till regionen eller någon annan formell ansökan om att avsluta uppdraget. Psoriasisföreningens mottagningar är därför så länge de har avtal kvar med oss att betrakta som befintlig vårdgivare.

Det är viktigt att betona att det inte är juridiskt möjligt att skjuta till medel till en enskild vårdgivare, utan krav på motprestation eller för vård som inte bedrivits. Det vore en otillåten särbehandling. I nuvarande förfrågningsunderlag för vårdval specialiserad hudsjukvård ska samtliga vårdgivare inom specialiserad hudsjukvård kunna behandla patienter med psoriasis. I händelse av att psoriasisföreningen går i konkurs och hastigt stänger sin verksamhet kommer övriga vårdgivare att snabbt behöva ställa om sin verksamhet för att kunna omhänderta patienter i behov av

ljusbehandling. Psoriasisföreningen har dock senaste åren haft sin verksamhet stängd helt under sommarperioden vilket ger utrymme för att kommande ”årstid” inte är kritisk vad gäller tillgänglighet eller förväntat stora besöksvolymer. Inom ramen för vårdval specialiserad hudsjukvård är en revidering också redan planerad under året och då kommer bland annat särskilt uppdrag att ses över.

Vart kan patienter kunna vända sig för ljusbehandling (UVA/UVB?
Inom vårdval specialiserad hudsjukvård finns det flera redan etablerade vårdgivare som är intresserade och beredda att snabbt investera i sin verksamhet till mer ljusbehandling (UVA/UVB). Dessa vårdgivare är fler till antalet än nuvarande mottagningar inom särskilt uppdrag samt har en bredare geografisk spridning i länet. Som tidigare nämnts ska vården som skulle erbjuds på en ordinarie mottagning inom vårdval specialiserad hudsjukvård ha samma krav på kvalité och behandlingsresultat som den vård som idag erbjuds hos psoriasisföreningen. Det bör tilläggas att pandemin fortsatt utgör den största utmaningen, också för andra vårdgivare och det kan vara svårt att investera i ny utrustning och lokaler, innan en tillräckligt stor del av befolkningen vaccinerats. Återigen bör betonas att så länge Psoriasisföreningen har avtal med Region Stockholm, bedöms behovet vara tillgodosett.

I dagens läge finns vårdgivare inom specialiserad hudsjukvård i Älvsjö som erbjuder ljusbehandling redan idag. Dessutom finns en mottagning i Vårberg, Skärholmen och en nystartade mottagning i Sickla, Nacka.

Vart kan patienter vända sig för Läkarbesök?
Patienter som tidigare besökt Psoriasisföreningen och träffat läkare kommer också här att kunna vända sig till andra vårdvalsvårgivare för fortsatt vård. I händelse av konkurs är det behandlande läkares/mottagnings ansvar att informera patienten om valfrihet och remittera patienter vidare.

Psoriasisföreningen hade 2019 (normalår) 4 % läkarbesök vilket utgjorde 3143 läkarkontakter. Av dessa var 1153 läkarbesök och 2010 läkarbesök med förskrivning av systemläkemedel (1070 unika individer). Inom vårdvalet finns det idag god kapacitet att omhänderta dessa besök.

Övriga vårdkontakter (24000 kontakter normalåret 2019) är olika behandlande besök som utförs av undersköterskor och sjuksköterskor vid Psoriasisföreningens mottagningar. Besöken innebär hjälp med

insmörjning av huden, avfjällning, fotvård eller såromläggning. Dessa typer av besök ryms inom ramen för avtalet om husläkarverksamhet med basal hemsjukvård och patienter kommer kunna behandlas inom primärvården, vilka har större geografisk spridning i länet än dagens fem psoriasismottagningar.

Slutligen bör anföras att Socialstyrelsen fastslår att psoriasis är en underbehandlad sjukdom i Sverige. Trots att nya effektiva läkemedel finns på marknaden underförskrivs läkemedel till psoriasispatienter. I Socialstyrelsens behandlingsriktlinjer för patienter med vård av psoriasis skall läkemedelsbehandling erbjudas snabbare och till fler patienter. Rekommendationerna om när läkemedel ska ordineras sänktes för att innefatta att fler patienter ska få behandling. Trots de nya behandlingsriktlinjerna ligger Region Stockholm lågt till medel i sin förskrivning i förhållande till riket och andra regioner. En orsak till att patienter historiskt och idag varit underbehandlade är den traditionsbaserade behandlingsmodellen, i vilken patienter i sista hand behandlas med systemläkemedel, vilket då kräver tidig bedömning av specialistläkare och inte legitimerad sjuksköterska. I sammanhanget bör då nämnas att Psoriasisföreningens mottagningar är sjuksköterskeledda.

I samband med revidering av vårdval specialiserad hudsjukvård är inriktningen att säkra att patienter med hudsjukdomar omhändertas på rätt vårdnivå för att säkra kostnadseffektivitet såväl som rätt behandling. Dessutom är målet att skapa ett jämlikt vårdutbud genom bland annat att säkra lika tillgång till vården oberoende av diagnos. Det kan bland annat innebära remisskrav till specialistvård för alla patientgrupper. I linje med primärvårdsstrategin ska patienter i högre utsträckning tas om hand i primärvården om annan specialist än specialist i allmänmedicin inte krävs.

Därmed anser jag interpellationen besvarad

Stockholm den 29 april 2021.

Tobias Nässén, vård- och valfrihetsregionråd.